

Liefde jaagt

angst de kerk uit

In een hartelijke weg-en-weerbabbel groeide een schets van de échte Jozef Desseyn. De deken die niet echt zot is van de zee, maar toch graag de borstkas vult met gezonde en o zo jodiumrijke lucht. Jozef — zoals hij blijkbaar nog het liefst van al wordt aangesproken — heeft vandaag drie principiële voorrangspunten. 'Geschiedenis', dat is voltooid verleden tijd, waarmee je geen stap vooruitgaat. 'Historie', moeten we vergeten, willen we met de huidige generatie opstap kunnen gaan. 'Welzijnsschakels', moeten de passe-partout zijn om in Oostende — parochie per parochie — bij de kansarme mensen binnen te geraken... en hen terzijde te staan. 'Vreugde', dat is zijn moedertje die zopas negentig werd.

Het gebeurde tot consternatie van stiefvader Jozef dat puber Jezus de kooplui uit de tempel joeg. Een kleine twintig eeuwen later herhaalt de geschiedenis zich en drijft liefde angstcomplexen uit de kerk. Gedaan met biechtkotjes, preekstoelen, Godzietmijdriehoeken, duivel en hel. „Het pastoraat van bangheid is voorbij...”, aldus huidig deken van Oostende Jozef Desseyn, „gedaan met het vals beeld dat men van de Heer ophing. Mijn God is iemand die van mensen houdt, met hen op stap gaat, hen naar een hoopvolle toekomst leidt...”

Geboren op 22 december van het eerste oorlogsjaar was Jozef Desseyn de oudste van drie zusters en één broer. Vader Achiel stierf jong. Op het vijf ha kleine landbouwbedrijf in Dadizele werkte moeder Julia Vandenburke (die later hertrouwde) als een leeuwin. Koeien melken was haar privilege... om de eenvoudige reden dat de beesten enkel door Julia wilden gemolken worden! Behalve het winnen van aardappelen, cichorei en suikerbieten werd ook tabak geplant... zodat puber Jozef heel stoer de heerlijkheid van een sigarettenwalm onder de neus durfde mee te maken.

Nationaal KAV-proost, maar nooit pastoor

Toen Jozef de eerste kriebels van een roeping gewaar werd, moest men heel hoog terugklimmen in zijn stamboom om nog een celibatair te vinden die ooit geestelijke werd. Rond 1830 zou er een Desseyn president van het seminarie geweest zijn, terwijl ooit een masseurke van het zoveelste knoopsgat verliefd werd op den Heer. *Roeping, hoe manifesteert zich dat?*

— **Jozef Desseyn**: „Alles maakt deel uit van een rijpingsproces dat rond mijn vijftiende begon. Je opvoeding thuis speelt daar een grote rol in. Moeder was een heel eerlijke, oprechte vrouw die buitengewoon bekommerd was om haar medemensen. Zij krikte zich op aan een gebed en wist haar gezin tot een avondlijke bidstonde te overtuigen.”

Tijdens de lange weg naar het dekenschap van Oostende zou Jozef Desseyn eigenlijk nooit zijn priesterschap in een specifieke wijk uitdragen. In 1966 door Mgr. Desmedt tot priester gewijd, gaf hij vervolgens in het Brugse St.-Leocollege twee jaar les in Nederlands, Godsdienst en Geschiedenis. Hierna stond hij, als ACW-proost in de provinciehoofdstad, tien jaar heel nabij de arbeidersstand. *Toen je nationaal KAV-proost werd, stond je nóg dichter bij de gewone mens?*

— **Jozef Desseyn**: „De emancipatiedrang die in de 70-tiger jaren openspatte, accelereerde nog meer toen de vrouw niet langer aan kookpot en stofzuiger plakte maar voortaan resoluut in het algemeen secundair en technisch onderwijs haar mannetje ging staan. Zeg maar, Eva eiste kordaat haar maatschappelijke plaats op in de samenleving. Een sociale revolutie die een dubbeltje op haar kant bleef: vrouwlief baart en voedt kinderen op, maar voelt zich nog altijd weg en weer geschud in een maatschappij die per slot van rekening nog altijd teveel mannenwereld is...”

Bij eerste christenen waren er al vrouwelijke diakens

We vragen de gewezen KAV-proost hoe hijzelf de emancipatiestrijd vertaalde naar de vrouwen toe. *Hebt u hen geëncourageerd bij het bevochten van hun rechten?*

— **Jozef Desseyn**: „Het evangelisch verhaal van de kromgebogen vrouw — iemand die naar de grond kijkt en gewoon niet naar omhoog kan zien — heeft het altijd fantastisch gedaan: Jezus raakt zo'n vrouw aan en laat

ze rechtkomen. Hij gebruikte daarbij geenszins zijn knie om haar recht te plooiën, want dan zou Hij haar gekraakt hebben. Je moet zo'n mensen laten rechtkomen door zelfbewustzijn aan te kweken en een rechtmatige plaats in de maatschappij te geven. Alwaar haar eigenheid en vrouwzijn niet alleen gedoogd, maar ook gewaardeerd wordt. Vergeet niet dat je niet alleen kromloopt van de lasten die je op je rug torst, maar miserie je al evenzeer ten gronde richt...”

— *Kun je als deken verdragen dat een vrouw — zo celibatair als geestelijk — haar man staat?*

— **Jozef Desseyn**: „Ik heb daar geen last mee, maar begrijp dat anderen, omwille van de geschiedenis, daar wél een probleem van maken.”

Goodbye preekstoel en schuldgevoelens

In een cultuur die vanaf de zesde eeuw de vrouw volledig uit de band sloot, zou het natuurlijk een ingrijpend gebeuren zijn moest men morgen een vrouw priester of bisschop wijden. Al waren er tussen de eerste christenen al degelijk vrouwelijke diakens bedrijvig..."

Het TV-monster... en de oude trut

We vragen de deken hoe fel de Dutrouxmodder het aangezicht van Moeder de kerk bekleetste en hoever we eigenlijk nog van Sodoma en Gomorra verwijderd zijn.

— **Jozef Desseyn** : „Er is een vervaging van normen en geweten, als je ziet dat de mens constant met zichzelf bezig is en omzeggens geen belangstelling heeft voor zijn medemens. Samenleven steunt op vertrouwen en het beste voorhebben met anderen. Onnoemelijk brutaal komt zo'n afschuwelijkheid op de maatschappij af... omdat het nog altijd om kinderen gaat. Misbruiken van weerloze mensen toont duidelijk dat een deel van onze samenleving gewetenloos werd. Doelende op genoemde onmenselijkheid zei ik ooit in een homilie '... als een samenleving enkel en alleen op wantrouwen gaat steunen, dan is het niet meer mogelijk om samen te leven.'"

— *Er wordt zoveel gestaakt en betoogd in de wereld, wanneer vloekt de 'Strijdende Kerk' tegen het TV-monster dat zomaar gore bloot en praat in de huiskamer 'mag' achterlaten? Waarom kloppen de Monseigneurs niet op hoogwaardige deuren om het uit te schreeuwen dat dit zó niet langer kan? Of is 'christelijk' in de politiek niet veel meer dan een verkoopargument?*

— **Jozef Desseyn** : „Op het ogenblik dat ge daartegen protesteert, meesmuilen ze: 'die oude trut is daar weer...' De Goedeles zouden nogal blij zijn zeker als de Kerk zou reageren, dan maken ze de volgende dag beslist een programma over 'De onverdraagzame kerk...' In de laatste twintig jaar hebben veel mensen het godshuis verlaten. Hierbij is het alleen maar spijtig dat ze niet opmerkten dat de kerk heel wat evolueerde en groeide naar een voordien niet voor mogelijk geachte openheid..."

Een paar keer hebben we het over de tijd van toen, toen er nog een preekstoel, biechtkotje en zovele ingetogenhe-

den waren die ergens de belevenis van de kerkelijke liturgie inhielden. Maar telkens weer worden we door de deken tot de werkelijkheid teruggedroeven.

— **Jozef Desseyn** : „Er is verkeerdelijk eeuwenlang een pastoraat van de angst gevoerd waarbij hemel, hel en een catalogus van zonden — dat mag niet en dat mag wel — de mensen benauwd maakten. Hierbij was de God-ziet-mij-driehoek zeker het cassantste

dreigement. Een waar drama omdat die God eenvoudig weg niet bestaat. Dat is de Heer niet. Als men het heeft over God die van mensen houdt, met mensen op stap gaat en hen wil bevrijden... dan schreeuw ik het uit *dat dit wél mijn God is!* Neem de biechtstoel. Schuld belijden wil zeggen dat je in het krijt staat bij God en het hem wil bekennen... teneinde terzelfdertijd vergiffenis te krijgen. Het is maatschappelijk ten strengste

verboden te bekennen dat je een fout hebt begaan. Als je in een onderzoeksc commissie fout beken, staat dit gelijk met je zelf opsluiten in je eigen gevangenis. De grootste stomiteit die je kunt begaan, is bekennen dat je een fout hebt begaan."

— *'t Verleden dan maar gewoon de brandkist in?*

— **Jozef Desseyn** : „Ik wil veel dingen die *geschiedenis* zijn in de verdoem-coffre-fort steken. Het is pas dan dat de Kerk een nieuwe weg zal kunnen inslaan. Doen we dit niet dan zullen we de ballast van het verleden blijven meeslepen. Laten we afstand nemen van heel veel dingen. Zeggen: het is mooi en boeiend geweest, maar nu is het definitief voorbij. We moeten durven nieuwe wegen opgaan. Op die manier mensen samenbrengen om met zijn allen aan het geloof te werken. Niet gemakkelijk, omdat we bepaalde composities achter ons moeten laten, willen we nieuwe structuren opbouwen. Een mooie droom waarvoor ik me wil inzetten om ze waar te maken..."

'n Kerstboom vól humane attributen

We nodigen de deken uit om een *Kerstboom vól humane attributen* van indrukken te voorzien.

Lady Di. „Verbazend hoe mensen zich in de prinses hebben herkend. Hoe die dame, opgejaagd en opgehield door de pers, toch nog poogde zichzelf te zijn. We moeten haar niet groter maar ook niet kleiner maken dan ze is. Monseigneur Laridon zei ter gelegenheid van de begrafenis: 'er weenden mensen... omdat het

in onze samenleving bijna niet meer toegelaten is te wenen bij een begrafenis..."

Jean Vandecasteele werd burgemeester. „Ik vind dat hij dat goed doet hé. Ik hoop dat hij in de uitbouw van zijn carrière verder voor iedereen openstaat."

Vaarwel RMT... „Een sociaal drama voor Oostende. Wegens mijn vroegere ACW-functie blijf ik de mechanismen van het sociale leven volgen. RMT, een heel complexe gebeuren waarbij wel eens te late beslissingen zouden kunnen genomen zijn."

Werklozen. „Iemand die het nog nooit onderging, weet eenvoudig niet wat het betekent door 'een gevoel van niet meer mee te tellen' dag en nacht te worden beslopen. Emotioneel zinken die mensen weg in een moeras. Weet je dat er gevallen zijn waarbij mensen twee jaar werkloos zijn zonder dat hun gezin het weet. Ze gaan gewoon iedere morgen weg en komen iedere avond thuis. Hun menselijk opzicht belet hen hun nederlaag in de maatschappij toe te geven..."

't Schrijnendste ooit meegeemaakt? „Als op de begrafenis van een totaal verlaten menske amper één of twee personen... of helemaal niemand tegenwoordig zijn. Wanneer de naaste buur een traan plentst op de houten kist... en een niet vermoedde vriend in zijn portemonnee scharrelt om de begrafenis kosten te betalen. Een stuk menselijkheid dat niet zomaar je hart beroert, maar aantoon dat zelfs de meest verlaten sukkelaar nog altijd door iemand kan beweend worden. Alsof de Heer het zo wil..."

In Nieuwpoort en Oostende

Beauvarletkoor brengt hoogstaand kerstconcert

Kwaliteit en originaliteit zijn altijd al de pijlers van het Koksijdse Beauverletkoor geweest. Met de komende kerstconcerten worden deze eigenschappen weer nadrukkelijk in de verf gezet. Voor kerst 1997 mikt het vierstemmig gemengd koor hoger dan de traditionele kerstliederen. Voor het «In dulci júbilo»-concert pakt het koor immers uit met Franse, Duitse en Engelse pareltjes uit het kerstrepertoire.

Op het programma prijken het : *Oratorio de Noel* van Camille Saint-Saëns, het *Magnificat* van Marc-Antoine Charpentier, *Behold, I bring you glad tidings* van Henri Purcell en twee cantates en één motet van Dietrich Buxtehude (*In Dulci Júbilo, Cantate Domoine Caticum Novum* en *Das Neugeborne Kindelein*).

Voor dit prestigieus wordt het Beauverletkoor versterkt door vijf solisten : de sopranen Diane Verdoodt en Annette De Rozario, alt Lieve Maertens, tenor Ivan Goossens en bas Ian Degen. Het koor, de solisten en het Instrumentaal Ensemble, olv Karel Ingelaere, wordt in goede banen geleid door concertmeester Jan Vermeire.

Dit kerstconcert wordt op zaterdag 27 december in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nieuwpoort uitgevoerd en op zondag 28 december nog eens herhaald in de Heilig-Hartkerk van Oostende. Beide concerten vangen om 20 u30 aan. Toegangsprijs bedraagt 400 fr., 350 fr. in voorverkoop. Houders van een 3+ of CPJ-pas krijgen 50 fr. reductie. Een gezinskaart (twee volwassenen en max. vier kinderen) kost 1000 fr. Meer info op ☎ 059/31.24.84. (Hilde Van Iseghem) of ☎ 059/70.11.99. (Dienst Toerisme Oostende).